

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **M. D.**,
skazanego z art. 158 § 3 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 27 września 2023 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 42/21,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 16 października 2020 r., sygn. akt VIII K 51/18,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**

UZASADNIENIE

M. D. wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 października 2020 r., sygn. akt VIII K 51/18, uznał M. D. za winnego tego, że:

I. w dniu 14 października 2017 r. w P., działając wspólnie i w porozumieniu z A. C. i K. Ł., wziął udział w pobiciu S. K. poprzez zadawanie ciosów pięściami i kopiąc nogami pokrzywdzonego po całym ciele, spowodował liczne obrażenia obejmujące tkanki miękkie twarzy, szyi i kończyn górnych, w wyniku czego doszło u niego do obrażeń ciała w postaci złamania kości pokrywy i podstawy czaszki ze szczelinami złamania w obrębie łuski lewej kości skroniowej, ciemieniowej oraz

łuski kości potylicznej oraz wielomiejscowego urazu w obrębie kości podstawy, skutkujących zgonem pokrzywdzonego, przy czym czynu tego dopuścił się publicznie i z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. przestępstwa z art. 158 § 3 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., za które – na podstawie art. 158 § 3 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. – wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 57a § 2 k.k., orzeczono od oskarżonego nawiązkę w wysokości 2000 zł na rzecz Funduszu P.;

II. w dniu 14 października 2017 r. w P., działając wspólnie i w porozumieniu z A. C., M. K. i K. Ł., wziął udział w pobiciu J. T. poprzez zadawanie ciosów pięściami i kopiąc nogami pokrzywdzonego po całym ciele, spowodował liczne otarcia naskórka na twarzy, zasinienie powieki oka prawego, zasinienie na prawym boku na wysokości żeber, czym narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku z art. 157 § 1 k.k., przy czym czynu tego dopuścił się publicznie i z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. występku z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., za który – na podstawie art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. – wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 57a § 2 k.k., orzeczono od oskarżonego nawiązkę w wysokości 1000 zł na rzecz pokrzywdzonego J. T..

Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., w miejsce orzeczonych kar jednostkowych wymierzył M. D. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od wyroku Sądu *a quo* apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia (naruszenie art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k.) oraz błędów w ustaleniach faktycznych – wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności wymierzonej i wymierzenie kar jednostkowych

po roku pozbawienia wolności i kary łącznej w wymiarze roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, ewentualnie kary roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 16 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 42/21, zmienił zaskarżony wyrok jedynie w zakresie wysokości kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu, w pozostałej zaskarżonej części utrzymał go w mocy.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony przez obrońcę skazanego w zakresie utrzymania w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji w części dotyczącej skazania za przestępstwo z art. 158 § 3 k.k. We wniesionej kasacji sformułowano zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 158 § 3 k.k., polegającego na utrzymaniu w mocy wyroku co do pierwszego w przypisanych M. D. przestępstw, w którym skazany został uznany winnym tego, że wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami dopuścił się pobicia ze skutkiem śmiertelnym S. K. w sytuacji, kiedy to śmierć pokrzywdzonego nie była „następstwem pobicia” w rozumieniu art. 158 § 3 k.k., a pochodną jego upadku i tępego urazu głowy, wynikającego z uderzenia głową ze znaczną siłą o twarde podłoże.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w oczywistym stopniu, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy zwrócić uwagę na istotną niekonsekwencję w argumentacji obrońcy skazanego, który początkowo – w *petitum* kasacji – kwestionuje przypisanie M. D. skutku śmiertelnego, a zatem znamienia o charakterze przedmiotowym, zaś w uzasadnieniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia prezentuje rozważania co do braku podstaw do przypisania temu

skazanemu nieumyślności w zakresie realizacji tego znamienia kwalifikującego z art. 158 § 3 k.k., a w ramach tej argumentacji znowu odnosi się do kwestii powiązania kauzalnego, odwołując się do koncepcji obiektywnego przypisania skutku i wyroku SN z dnia 8 marca 2000 r., III KKN 231/98 (zob. s. 9-10 kasacji).

Lektura całości kasacji, a zwłaszcza wywody odnoszące się do konkretnych okoliczności sprawy, pozwala jednak uznać, że intencją autora było oparcie swojej argumentacji na zagadnieniu strony podmiotowej, przy czym część rozważań jawi się jak próba zdublowania kontroli instancyjnej, albowiem stanowi w istocie powtórzenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, podniesionego w apelacji. W innej zaś części wywody obrońcy skazanego nie przystają do przypisanego skazanemu przestępstwa. Na s. 11-12 kasacji obrońca skazanego zaakcentował bowiem, że skazany nie godził się na śmierć S. K. i w dalszej części autor kasacji powołał się na tezę z wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, która dotyczyła zamiaru ewentualnego, a zatem formy umyślności, podczas gdy w niniejszej sprawie problematyka stosunku psychicznego skazanego do przypisanego mu przestępstwa z art. 158 § 3 k.k. dotyczyła następstwa pobicia, spowodowanego nieumyślnie, co wynika z istoty tego przestępstwa i zastosowania w nim konstrukcji tzw. winy kombinowanej (*culpa dolo exorta*).

Jeśli zaś chodzi o stanowisko wyrażone w kasacji co do braku podstaw do przypisania M. D. nieumyślności w zakresie spowodowania skutku śmiertelnego, to Sąd odwoławczy miał pełne podstawy do zaaprobowania stanowiska sądu pierwszej instancji i uznania, że „każda osoba nawet u progu swojej dorosłości ma świadomość, że wielokrotne zadawanie ciosów w głowę, szyję, górne części ciała przez kilku młodych mężczyzn, będących w sile wieku, może prowadzić do niebezpiecznego skutku, w szczególności gdy dochodzi do tak agresywnego ataku. Trzech młodych mężczyzn uderzających znacznie starszego od nich człowieka może spowodować jego upadek, w tym uderzenie głową o twarde podłoże, które może doprowadzić do zgonu” (s. 14 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*). Taki pogląd, wbrew twierdzeniom obrońcy (s. 12 kasacji) nie był nadmiernie uproszczony i znajdował oparcie w ustaleniach faktycznych. W sprawie nie doszło

zatem do obrazy art. 158 § 3 k.k., ani też wadliwej kontroli instancyjnej w tym zakresie, co zasygnalizowano w uzasadnieniu kasacji.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. obciążając skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[SOP]

[ms]